o „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 2 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 37 Luni 7 Februarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Echilibrul economic

Cetind raportul Van Zeeland, care înfățișează rezumativ, dar metodic, observațiunile și sugestiunile culese în cursul anchetei economice, de fostul prim ministru belgian în urma demersului de astă vară al guvernelor englez și francez, ne putem da seama de lanțul de dificultăți ,de aberațiuni și restricțiuni, născocite de fantezia înfierbântată de panică a guvernelor, în credința, că abătând economiile statelor respective din circuitul cooperației internaționale, își vor găsi mântuirea în izolare și în politica autarhică.

A fost de ajuns să se recurgă la prima măsură restrictivă, pentruca aceasta să atragă pe toate celelalte, până la desarticularea aproape totală a mecanismului schimbului dintre națiuni, desvoltat și perfecționat în cursul ultimelor două secole.

Și precum înlănțuite sunt dificultățile acumulate pe urma practicării sistemelor autarhice, constatând că o dificultate a derivat din alta, înlănțuite trebue să fie și remediile, dela care trebue să așteptăm înlăturarea dificultăților, remedii, care, după însăși părerea raportorului, trebue să facă parte dintr'o soluție de ansamblu.

Pentru a ieși din dificultățile acumulate, statele trebue să facă drumul înapoi, scuturându-se treptat de toate măsurile cu caracter prohibitiv, care au dus la sacrificarea libertății economice în raporturile cu celelalte state și chiar în interiorul statelor, desființând diviziunea muncii și a producției pe plan internațional, creind în bună parte baze artificiale noului curs al vieții economice, împingând poporele la sforțări peste puterile lor și, mai ales, la exacerbarea egoismelor naționale.

Este cu putință oare, acum, ieșirea din acest nenatural dar generalizat angrenaj, în care vedem prinsă viața economică a tuturor statelor? Putem nădăjdui în reîntoarcerea la sistemul libertății schimburilor de mai înainte?

Nimeni nu cutează să dea un răspuns categoric afirmativ. Insuși d. Van Zeeland recunoaște în raportul său, că o revenire întocmai la ceeace a fost nu mai este cu putință, de îndată ce în conducerea economică a statelor și în structura schimbului internațional au intervenit transformări prea profunde. Dacă mai înainte schimburile peste frontieră se făceau mai ales între indivizi, de firme particulare și pe bază de interese particulare, astăzi legăturile economice iau tot mai mult caracterul unui schimb între unități economice constituite în state.

„Incheierile, spune d. Van Zeeland, **sunt zi de zi dominate de hotăriri ce emană de la puteri constituite și sunt inspirate din politica economică națională".**

Iată un fapt nou, peste care cu greu s'ar putea trece, peste care nici nu-i bine să se treacă, mai ales în țările în care forțele economice au fost sustrase din mâinile populației dominante și în țările în care distribuția bunurilor și isvoarelor de câștig contrazice flagrant principiul justiției sociale și naționale.

Aci, o politică de stat înțeleaptă și metodică e chemată să restabilească echilibrul economic și social, principalul pivot al păcii și prosperității naționale.

CASĂ ȚĂRĂNEASCĂ
Filipeștii de Pădure (Prahova)

PAUL MOLDA
Expoziția „Universul"

IN HAOSUL POLITICEI INTERNE

—oxo—

In Turcia, — bineînțeles, în Turcia de mai înainte de Kemal Ataturk — era o nepermisă indiscreție, ba chiar o gravă imprudență să întrebi pe un turc, oricât ți-ar fi fost de prieten, despre soția sa. Aceasta pentru motivul că omul ți-ar fi putut răspunde tot printr'o întrebare: „De care anume din soțiile mele te interesezi?"

In adevăr, legea permitea — și se găseau destui să o respecte, — să iei, rând pe rând, dar păstrându-le pe toate, patru soții legitime.

Aci, în țară, te sfiești dela o vreme încoace să întrebi pe cunoscuți, pe care îi știi că fac politică militantă, despre activitatea partidului căruia știi că îi aparțin, despre sorții de înfăptuire a ideilor ce alcătuesc programul acelui partid.

Afli cu un sentiment de surprindere și de jenă — mai mult de jenă, decât de surprindere, — că acest cunoscut al tău nu mai este astăzi ceea ce a fost până mai ieri. Nu se mai închină la aceleași sfinți și nu se mai ține de aceleași table de legi. Și-a renegat sfinții și a dat tablelor cu piciorul. Acum are alți sfinți, de obicei sfinți prevăzuți cu un sac de grăunțe, iar legile pentru a căror biruință se declară astăzi gata să se arunce în foc, sunt cu totul opuse legilor pentru care ieri se declara tot așa de gata să facă exact acelaș gest — bine înțeles, în teorie.

„Imprejurări excepționale, înalte comandamente naționale...", începe el să-ți explice uneori roșindu-se, alteori fără pic de jenă și sfială, schimbarea la față, adică patriotica sa hotărire de a se da de partea acelora care prețuesc și, în majoritatea cazurilor, răsplătesc un asemenea sacrificiu.

Aceste „imprejurări excepționale" și „înalte comandamente naționale", invocate spre a justifica abdicări dela ceea ce se credea că sunt convingeri sincere și atâtea mutări de domiciliu politice, prezintă un spectacol deprimant și pun într'o tristă lumină uriașenia moravurilor publice și lipsa de caractere la oameni a căror atitudine de cameleoni nu-și poate găsi îndreptățirea măcar în necesitățile existenței.

Bine înțeles, spectacolul de care vorbim, nu câștigă în frumusețe și seninătate, când vedem că se prezintă opiniei publice drept oameni înzestrați cu toate însușirile cei ce, mai înainte de schimbarea la față, erau înfățișați ca lipsiți de orice calități, ba se mai găseau sub invinuirea de a nu fi tocmai ușe de biserică.

Fenomenul de care ne ocupăm, caută să fie explicat de unii drept o criză a partidelor, provocată de vremurile de față și de nevoile acestor vremuri. Nu e oare mai justă și mai cinstită constatarea că asistăm la o penibilă criză a caracterelor, la o prăbușire a resorturilor morale?

Pe de altă parte, atâtea svonuri, care se șoptesc dela ureche la ureche, ajungând până la urmă la urechile tuturor, deși nimeni n'are voie să mărturisească fățiș că a luat cunoștință de ele, atâtea minciuni cari circulă, găsindu-se destui să le dea crezare, nu contribue, desigur, la impezirea îmbâcsitei atmosfere politice. Censura, închizând gura presei, deschide gura mahalalei, așa cum foarte bine a spus odată d. profesor N. Iorga.

Iar în mahalaua politică sunt atâția pentru cari născocirea de svonuri mincinoase și răuvoitoare constituie o predilecție — am putea spune o adevărată specialitate.

In situația care strecoară scepticism chiar și în sufletele înzestrate cu optimismul cel mai robust, un punct luminos se găsește în constatarea că problema națională s'a impus pe primul plan al preocupărilor generale și că ea nu mai poate fi scoasă dela ordinea zilei, până ce nu-și va primi deslegarea integrală și așa cum este cerută de viitorul țării și de interesele de viață ale neamului românesc.

Oricât de mari ar fi piedicile ce i s'ar pune în drum și oricât de grele ar fi greșelile ce s'ar săvârși, problema națională nu va da înapoi și steagul naționalismului nu va fi doborît.

Biruința adevărată și deplină a ideii naționale mai poate întârzia. Această biruință însă este sigură. E o constatare de natură să înalțe moralul, să susțină curajul și să mai alunge tristețea creată de atâtea aspecte urîte ale vieții noastre politice.

N. BATZARIA

Marea Adriatică
bântuită de furtună

A NAUFRAGIAT UN VAPOR ITALIAN

Belgrad, 4 (Rador). — Coasta mării Adriatice este bântuită de o furtună foarte puternică.

Vaporul italian „Garda" a naufragiat în apropiere de insula Korciula.

Echipajul vaporului a reușit să se salveze.

—xox—

Aviatorul Ducros

care a fost ucis într'un accident de avion la Villacoublay pe când încerca un aparat de antrenament la vânătoare. In cariera sa a avut peste 2000 ore de sbor.

—xox—

S'a prăbușit
acoperișul unei biserici

Roma, 4 (Rador). — **Acoperișul unei biserici din Ferrare s'a prăbușit sub greutatea zăpezii.**

Doi lucrători cari făceau unele reparații în biserică au fost omorâți, iar alți doi au fost răniți.

—xxx•xxx—

O SENTINȚĂ ORIGINALĂ

Hamburg, 4 Febr. (Radio-Central). — Tribunalul local a dat azi sentința într'un proces care iese din comun.

Patru sute lucrători erau acuzați că au furat curent electric emis de postul de radio Hamburg.

Cei patru sute lucrători locuesc în apropierea postului de radio-difuziune, și unul din ei a descoperit un sistem de a capta prin antene curentul electric pe care postul Hamburg îl întrebuința în radio-difuzările sale.

In numele celor patru sute lucrători, au răspuns trei ca reprezentanți ai acestora. Intrucât tribunalul a constatat că lucrătorii nu au luat curentul electric dintr'o instalație electrică, ci din aer, ei nu au fost pedepsiți pentru furt de electricitate. Au fost amendați însă cu zece mărci pentru contravenție a legea societății de radio-difuziune.

Explozie intr'o uzină de dinamită

11 morți

Capetown, 4 (Rador). — **O explozie s'a produs la o uzină de dinamită din Somerset West.**

Nouă persoane au fost omorîte.

Numărul exact al răniților nu se cunoaște încă.

11 MORȚI

Capetown, 4 (Rador). — **Numărul exact al victimelor de pe urma exploziei dela fabrica de dinamită din Somerset-West este de 11, dintre cari doi europeni și 9 indigeni.**

Clădirea centrală a fabricei a fost distrusă complet.

Explozia a fost atât de puternică încât cadavrele au fost găsite oribil sfârticate, bucățile însângerate fiind împrăștiate pe o rază de câteva sute de metri.

Un protest al d-lui Louis Marin

Impotriva sporirii lefurilor parlamentarilor și ieșirii din Franța a ziarelor ostile guvernului

Paris, 4 (Rador).— *D. Louis Marin, fost ministru, protestează energic, printr'un articol publicat în „Echo de Paris", împotriva faptului că Parlamentul a sporit leafa parlamentarilor dela 60.000 la 80.000 de franci pe an, tocmai în momentul când consiliul de miniștri luase hotărârea de a evita orice cheltuială nouă, pentru a face față gravei crize financiare.*

D. Louis Marin observă că într'o lună întreagă de lucru, această sporire a indemnității parlamentarilor a fost principala reformă realizată de Parlament.

In acelaș articol, d. Marin se ridică și împotriva proiectului de a se interzice ieșirea din Franța a ziarelor ostile guvernului francez. D-sa susține că proiectul a fost improvizat într'un spirit sectar și că ministerul afacerilor străine n'a fost nici măcar înștiințat de alcătuirea lui.

Ședința delegației economice a guvernului

Vom importa sulfat de cupru

Delegația economică a guvernului a ținut ședință Vineri d. a., la ministerul de industrie și comerț, sub președinția d-lui ing. Gigurtu, titularul departamentului.

Au participat d-nii Eugen Savu, ministrul finanțelor, D. R. Ioanițescu, ministrul domeniilor și agriculturii, Stan Ghițescu, ministrul cooperației, Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale și Em. Marian, secretar general al ministerului de industrie și comerț.

Delegația a examinat stadiul tratativelor ce se duc la Atena, pentru modificarea acordului de plăți cu Grecia.

D. ministru Gigurtu a arătat care au fost directivele date delegației române la Atena pentru obținerea unui acord și de schimb și de plăți cât mai favorabil intereselor economice ale României.

ACORDUL DE PLAȚI CU TURCIA

Delegația s'a ocupat apoi de modalitățile de aplicare a acordului de plăți încheiat de curând cu Turcia.

Se știe că din aplicarea vechiului acord a rezultat în favoarea României un sold de peste 200 milioane lei, pentru care Turcia ne oferă mărfuri.

Un grup de comercianți români a făcut d-lui ministru Gigurtu propunerea ca în contul acestei sume să importe bumbac brut din Turcia. Principial propunerea a fost admisă, rămânând să se studieze chestiunea în detaliu, întrucât un import de bumbac din Turcia ar putea nemulțumi alte piețe cu care România are înțelegeri excelente, cum ar fi piața Egiptului, de pildă, unde exportul nostru îl facem în devize libere.

D. ministru Gigurtu a expus întreagă această situație membrilor delegației.

IEFTINIREA SULFATULUI DE CUPRU

O problemă care a preocupat delegația economică a fost a ieftinirei sulfatului de cupru, care are de întâmpinat dificultăți, întrucât sunt fabrici cari nu vor să se supună dispozițiilor guvernului.

Față de această atitudine, delegația a hotărît ca ministerul de industrie să purceadă la unele măsuri de sancționare.

O primă măsură va fi: se va autoriza importul întregei cantități de sulfat de cupru necesar viticulturei și agriculturei.

Cu această chestiune se va ocupa d. Stan Ghițescu, ministrul cooperației.

COMUNICATUL OFICIAL

Ședința delegației economice a luat sfârșit la ora 9, când s'a dat și următorul comunicat:

„Delegația economică a guvernului s'a întrunit azi, la ora 19, la ministerul industriei și comerțului, sub președinția d-lui ing. I. Gigurtu, ministrul industriei și comerțului.

S'a examinat stadiul tratativelor ce se duc la Atena pentru modificarea acordului de plăți cu Grecia.

S'au discutat modalitățile de aplicare a acordului de plăți încheiat de curând cu Turcia.

S'a dat ministerului cooperației autorizația de a importa întreaga cantitate de sulfat de cupru necesară viticulturii și agriculturii.

S'au rezolvat apoi chestiuni curente".

SCRISORI DIN ROMA

Liga Națiunilor și tăcerea Italiei

de N. de ALDISIO

Roma, Februare

A o suta sesiune a consiliului Ligii Națiunilor a fost trecută cu desăvârșire sub tăcere de presa italiană. Lucrările pregătitoare, dispozițiile diferitelor state membre, convorbirile d-lui Eden la Paris, plecarea d-lui Litvinov dela Moscova fusese înregistrate, ce e drept. Și se putea presupune că reuniunea areopagului internațional va atrage, în chip deosebit, atenția cercurilor politice italiene. In adevăr, această sesiune prezenta un interes cu totul special pentru italieni, prin faptul că era menită întrucâtva, — deși faptul nu figura în program, — să înregistreze repercusiunile retragerii răsunătoare a Italiei.

S'a văzut, după hotărîrea marelui consiliu al fascismului, Elveția rostindu-se pentru reîntoarcerea la o neutralitate integrală, Polonia declarând prin glasul colonelului Beck, că e silită să păstreze o atitudine rezervată în fața pericolului de a vedea Liga transformându-se într'un organ consultativ, Olanda pornită să recunoască de facto, cucerirea etiopiană. Deasemenea, s'a văzut Marea Britanie și Franța consultându-se asupra atitudinii de luat în privința oportunității de a renunța la o declarație comună, dar afirmând atașamentul lor față de principiile Ligii.

Toate acestea însemnau, firește, să se creadă că opinia italiană va da o atenție susținută lucrărilor dela Geneva. In schimb, lucrurile s'au petrecut altfel. Faptul ar putea părea uimitor. Totuși, nimic nu e mai firesc. In realitate, trebuie s'o spunem în chipul cel mai obiectiv, Italia socotește Liga Națiunilor ca o instituție perimată, care și-a trăit traiul, care a răspuns unor iluzii colective, dar care, în definitiv, n'a pricinuit decât dezamăgiri credincioșilor ei. Concepție care poate fi discutată, contestată, dar care nu e mai puțin determinantă întregei acțiuni pe care Italia o urmărește, pe terenul internațional, față de principii a căror aplicare, în ce privește, nu i-au adus decât neplăceri.

Pe de altă parte, tăcerea Italiei, trebue considerată în împrejurarea de față tocmai din punctul de vedere în care aceasta se plasează față de Geneva. Ceeace se petrece pe malurile Lemanului n'are nici un fel de interes pentru ea, deoarece socotește că, de aci înainte, oricare ar fi declarațiile unor anumiți bărbați de stat, acțiunea Ligii este nulă. Atitudinea ei față de conflictul chino-japonez a fost negativă, așa se crede. O intervenție oarecare, efectuată oficial, în favoarea Chinei, de Marea Britanie, Franța și Rusia Sovietică, n'ar putea decât să provoace primejdia unui conflict mondial. Ceeace, importă, e atitudinea individuală a fiecărui stat, care se îngrijește de destinul său, adică de siguranța sa. De aceea, Italia nepăsătoare, cel puțin în mod oficial, față de desbaterile dela Geneva, va fi atentă la efectele pe care le vor avea asupra statelor zise neutre, sugestiile eventuale franco-britanice. Un ziar italian, dintre cele mai autorizate, „Stampa" din Turin, scria deunăzi, că atitudinea observată la Geneva

(Continuare in pagina 2 a)

ȚARA ȘI ȚĂRANII

de A. CORTEANU

România face parte din grupul țărilor orientale, în care țărănimea compune mai mult de trei sferturi din populația totală a statului.

Așa fiind, legătura dintre soarta țării și a țăranilor este evidentă pentru oricine și fără nevoia unei demonstrațiuni oarecare.

In țările din Apus proporția dintre țărani și populația totală a statului este mult mai mică decât la noi și de aceea importanța elementului țărănesc în viața politică și în cea economică a statului nu este atât de mare cum este la noi.

Țărănimea este populația agricolă și la noi ca și pretutindeni. Profesiunea ereditară a țăranilor, agricultura, face ca importanța numărului populației rurale agricole față de cea orășenească, industrială și comercială, să se complice și să dea loc la probleme politice și sociale, care uneori par insolubile.

Agricultura cere ca o primă condiție pământ pentru cultură. Dacă populația agricolă depășește prin numărul ei disponibilul de teren agricol este evident că statul se găsește în fața necesității de a abate dela agricultură o însemnată parte din populația rurală, pntru a degaja agricultura de surplusul de populație, care îi oferă brațele ei și în acelaș timp pentru a găsi mijloace de existență acestui surplus de populație.

Problema ce se pune are deci două aspecte: pe de o parte trebuie ușurată cultura pământului de o supraofertă de brațe, pe de altă parte trebuie hrănită populația devenită de prisos la sate.

Dacă problema s'ar putea pune în această formă obiectivă, științifică și în acelaș timp națională și patriotică, deslegarea nu ar întârzia să se găsească.

Din nenorocire felul acesta de a pune problema agricolă și a populației rurale nu se găsește decât la oamenii cu pregătire tehnică și judecată științifică. Așa sunt de pildă articolele și studiile, pe care le publică chiar în acest ziar doi foști miniștri, ambii ingineri și oameni de mare distincțiune de cugetare și de simțire. Sunt d. profesor Vâlcovici și d. Caranfil.

In cercurile unde se hotărăsc măsurile de luat și unde

(Continuare in pagina 2-a)

Franța comemorează eroii din fostele armate aliate.
Solemnitatea celei de a 20-a aniversare a morții colonelului eron canadian J. Mac Crea

Arestarea inginerului Carp,
directorul tehnic al I. A. R.

Ministerul aerului și marinei a dat, Vineri, presei, următorul comunicat:

„In urma unei anchete ordonate de ministerul aerului și marinei stabilindu-se indicii evidente de fraude comise de ing. Carp, directorul tehnic al uzinelor I. A. R. (Brașov), la acea întreprindere, ministerul a dispus înlăturarea sa.

Totodată, în urma reclamației ministerului, parchetul militar a dispus arestarea inginerului Carp, în interesul bunului mers al cercetărilor".

CONFIRMAREA MANDATULUI

Confirmarea mandatului de arestare a inginerului P. Carp a venit Vineri dim. în judecata secției II-a a tribunalului militar al corpului II armată, prezidat de d. lt. col. Enescu.

D. procuror, căpitan Radu Ionescu, a cerut confirmarea mandatului emis, pentru faptul prevăzut de art. 102 din codul penal, adică pentru necredință în materie de fabricațiuni și furnituri pentru armată și pentru Stat.

D-nii avocați M. Mora și Al. Otulescu au cerut infirmarea.

După lungi desbateri și după deliberare, tribunalul a confirmat mandatul.

Inginerul P. Carp a făcut apel la Camera de punere sub acuzare.